

NHI-THIÊN-DƯƠNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 - Cholon

1ÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. — Kiểm-sắc-bồ-hương (Trị bệnh đờn ông suy nhược)	Mỗi ve giá.	2 \$00
2. — Phụ-khoa Kim-phụng-hương (Đồn bà huyết hư khí suy)	Mỗi hộp 2 hờn giá.	1 00
3. — Hóa-đạm chít-khải (Trị bệnh ho)	Mỗi gói giá.	0 15
4. — Nhi khoa công-cơ-láng (Trị bệnh con nít)	Mỗi gói giá.	0 25
5. — Tuần hiệu phát-lãnh-táng (Trị chứng nóng lạnh)	Mỗi gói giá.	0 16
6. — Bánh cam-tích (Trị bệnh cam tích)	Mỗi gói 10 bánh giá.	0 10
7. — Sưu-độc-linh-được (Trị bệnh hoa liễu)	Mỗi ve thuốc nước và thuốc hờn giá.	3 00
8. — Thân hiệu nhân-được-thủy (Trị bệnh con mắt)	Mỗi ve giá.	1 00
9. — Thanh-tạng-hương (Thuốc xổ)	Mỗi ve giá.	0 10
10. — Phong thấp cao được (Thuốc dân tr các chứng bệnh phong thấp)	Mỗi miễn giá.	0 20
11. — Sanh-phát-bá-thảo-giư (Thuốc nước xóc cho nước lợc)	Mỗi ve giá.	0 30
12. — Bạch-trược-cao (Trị các chứng bệnh đau đầu)	Mỗi ve giá.	0 60
13. — Bạt độc được cao (Trị bệnh Ung-thư u-nhọt, ghê chốc)	Mỗi ve giá.	0 30
14. — Trần-châu-phần (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi)	Mỗi ve giá.	0 35
15. — Tế sanh được thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chời nước và thời-khí)	Mỗi hộp giá.	0 10
16. — Bạch thọ giư (Dầu bạc hà)	Ve nhỏ giá 0.20. — ve lớn.	0 40
17. — Tiêng được cao (Trị bệnh lá)	Mỗi thớ giá.	0 20
18. — Châu phần sanh cơ táng (Trị các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
19. — Ngoại khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá.	0 20
20. — Nha thông được thủy (Trị bệnh đau răng)	Mỗi ve giá.	0 06
21. — Vạn ứng như phát tra (Trị bệnh cảm)	Mỗi gói giá.	0 50
22. — Vi-tế-sanh trật dã hương (Hoặc tế cây, hoặc đánh đập)	Mỗi hộp giá.	0 25
23. — Dầu Essence de Menthe hiệu Nui-thiên-Đường	Mỗi ve giá.	0 10
24. — Vạn ứng phát đơn (Trị bệnh nhức đầu đau bụng tức ngực)		0 10
25. — Dầu đầu khầu (Nhứt dầu nóng lạnh số một)	Mỗi ve giá.	0 20
26. — Bông gòn thuốc (Để bó rí ghê)	Mỗi gói là.	1 50
27. — Mộng-tiên-trà (Trà bổ á-phiện)	Giá mỗi gói là.	0 30
28. — Tây-thi-lộ hương-thủy	Mỗi ve giá.	0 30
29. — Lập chỉ đao thương được-thủy	Mỗi ve giá.	0 26
30. — Vạn-ứng-nhi-thiên-dầu	Mỗi ve giá.	0 30
31. — Sát nha hương-phần	Mỗi hộp giá.	0 20
32. — Vạn ứng bổ tá đầu mỗi ve giá.		0 80
33. — Cầm-hạp-ninh-thần-bổ-thận-hương	Mỗi hộp sáu hờn giá.	0 40
34. — Dầu chối.	{ Ve lớn giá. 0 20 { Ve nhỏ giá. 0 60	
35. — Hoa-lộ-thủy.	{ Hiệu nhứt, mỗi ve giá. 0 40 { Hiệu nhì, mỗi ve giá. 0 25 { Hiệu ba, mỗi ve giá. 0 15 { Hiệu tư mỗi ve giá.	

Bồn-đường hàng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài hao tốn bạc ngàn mà in ra mấy môn cuốn « Dược táng phục pháp » chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng, để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ xin, thì Bồn đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.
 Tirage : 1.800 exemplaires.

Le Directeur-Gérant : NGUYEN-CHANH-SAT.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISSANT LE JEUDI

18e ANNÉE
 NĂM THỨ 18
 Ngày 28 Août
 1919

農 賈 茗 談

Số 424
 Ngày 4 tháng bảy
 Năm Kí-Mùi

MỖI TUẦN ĐĂNG BAO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐỒNG-ĐƯƠNG</p> <p>Mỗi năm..... 5 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 Đói nhứt..... 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>Chủ nhơn :</p> <p>F. CANAVAGGIO</p> <hr/> <p>Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-t</p> <p>Nguyễn-chánh-Sát</p> <hr/> <p>Đặng-thức-Liên — Nguyễn-viên-Kiên</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0-065 de large... 14 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales en traite à forfait.</p> <p>RAO BẢO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bồn-quản mà thương nghị.</p>
---	--	---

Direction, Rédaction et Administration : 53, rue Pellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Bàn về giá bạc trong cờ Đồng-đương	7. Việc vật nười tuần. — Ai tin.
2. Thơ dâng lời trần tình cho quan Nguyễn-soái Nam-kỳ và quan Chù-linh Cholon.	8. Hai chin chống nhau.
3. Tiêu sự thành đại sự.	9. Về việc tây chay.
4. Làm tới đi, đừng dự dự.	10. Một đám táng rất trọng thể.
5. Bông-đương thời sự. — Hí tin.	11. Một cuộc vinh thăng.
6. Thế-giới tân văn.	12. Trường Nguyễn-xích-Hồng tây chay cà-phê.
	13. Việc-Nam tân bộ loạn
	14. Ai làm được,

房藥大堂天二

NHỊ-THIÊN-DUỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUAN-ĐÔNG TỈNH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY

Ở tại đường Canon, số 38, Chợ-Ớn. — Telephone No 358

PHỤ-KHÓA KIM-PHỤNG-HOÀN

Phẩm này là một loại thuốc bổ huyết, bồi dưỡng sức khỏe, giúp cho người bệnh nhanh chóng hồi phục. Đây là một loại thuốc quý giá, được truyền lại từ đời cha ông.

vô nước trà. Con đũa-bà để dùng nước đũa con thì má uống với nước thuốc. CỬ-AN: Những đồ chày-sên, bình-bô, cang là đồ rang-nướng nóng này; đồ-đĩa chày nên dùng.

Mỗi hộp 2 lạng, giá là..... 1 \$ 00

THUỐC SÀNH ĐƯỢC THUÝ

Hiệu này là đời Y-học xuất minh, cho nên nghệ Y-tuất đã nghiên cứu cang này cũng tinh hơn nữa, nhưng mà đời cang tân-nôn cũng nào, bệnh lại càng sanh nhiều cũng lạ lùng cũng này, cho nên phải làm thuốc cũng phải này, cho nên phải làm thuốc cũng phải này. Nay đũa-dương có chế một loại thuốc nước này rất hay thần hiệu cứu trị các chứng bệnh ra sau này:

- Ve các chứng bệnh,
- Bổ máu cầu mao,
- Nóng lạnh như dầu,
- Tuổi chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mưa là,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trùng phong trùng đâm,
- Bất tinh non sự,
- Cảm gió sanh no,
- Nhiệt máu kiết đâm,
- Nhiệt mồi cũng mình,
- Tinh thần bất hội,
- Trùng thứ phát nóng,
- Thuỷ thổ bất phục,
- Vị chướng tiêu nóa,
- Bị ghê dạ sống,
- Sơ phương châu rét,
- Đa ngữ núi sần,

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa vò, hậu nặng phải uống nhiều hơn. Con nhỏ mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nhỏ chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà từ trẻ em giới thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi vò giá là..... 0 \$ 40
Mỗi lỏ vo..... 4..... 0 \$ 30

NHỊ-KHOA-CÀNG-CỒ-TẮNG

Chữ 'vị' con nít cấp-mang-kính phong, các chứng bệnh của con nít là ra sau này: Các mao thương hang, mình nóng, mặt đỏ, đôi mắt nhắm, con mắt lác, hoặc, trợn trắng, cứng rang, cứng ham, bất tinh non sự, miệng mũi làm ra, trong ruột đau thối, hơi thở khô khan, đường đại tiện khô, hoặc miệng mồm khô khan, hay hay khạc nước, ấy là chứng CẤP-KINH-PHONG phải dùng nước trà má uống với thuốc này.

Con như thoát nóng, thoát lạnh, khi mũi, khi là rút lại, rút dẹt, da mặt xanh, vàng, nhợt nhạt, khô, hoặc, pe sần, ăn uống chẳng được, hoặc có nước mắt đầm đìa, con mắt không nhắm được, đường đại tiện khô, hoặc, tay chân lạnh ngắt, rét lạnh chùng bết, ấy là chứng MĂNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc này lập tức thấy hiệu nghiệm.

BẠCH TRƯNG CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái giá, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu có máu, hoặc huyết chảy ra đấm đấm, cứ theo phép mà uống thì hết, lại trị được các chứng bệnh khác.

Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng. Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 40

TRAI THỢ MỘC MICHEL Nguyễn-hiệp-Hòa TẠI-CHỢ LẠI-THIỆU

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc-dá dài, có chân hai kiêu. — Bàn ăn mặc-dá tron có kê thành. — Bàn ăn mặc-dá liền 4 kiêu. — Bàn tron 4 trụ mặc-dá. — Bàn tron 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cội mặc liền. — Bàn lao 12 trụ. — Bàn khèo (salon). — Bàn rượu (barrière) 3 kiêu. — Váng một chơn tiếu, vãng tiếu hai, và vãng ba. — Bàn ba kiêu. — Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau). Trụ kiêu (colonne) ghế bán-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiêu, ghế băng nguyệt, bàn viết kiêu, vãng một băng đá trắng có chơn tiếu.

Làm theo kiểu kim thời, bằng cây trắc, cẩm-lai, gỗ, toàn là cây danh mộc, thợ làm kỹ lưỡng, không giá đắt.

Xin giới ông có muốn dùng các món đồ chùng độn trong nhà, thì xin giới thợ hay là tuần hành đến tại tiệm tôi, lại chợ Lại-thiệu đường ra Công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vầy theo ý quý-vị.

Chữ trại mộc
cần khải

TIỆM NGŨ

ĐƯƠNG-HUỆ-VĨNH-PHẬT

Kính cũng tôn bằng qui khách đặng hay: Nhà ngũ hiệu ĐƯƠNG-HIỆP-VĨNH-PHẬT, ở đường AMIRAL COURBET, môn biển 53, Saigon, phòng vị sách số tỉnh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rất hợp, lại gần gara chính Saigon, rất tiện để cho quan khách tới lui, xin chờ ông rộng lòng thì ai một chiến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiển kính si là thế này.

ANTOINE BÀU, đồn kính,
Số 53, Amiral Courbet.

NHỊ-THIÊN-DUỜNG

PHARMACIE CHIMIQUE
38, Rue de Canton — Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-đông, ông Lương-Vi-tê-Sanh chẻ ra

SỮA-ĐỘC-LIÊN-ĐƯỢC

(THUỐC TRỊ BỊNH TIỆM-LA)

Bình Hoa-liên là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hề mang lấy nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất trầm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh hùng hào kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cũng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại đứng làm phương thuốc.

Chữ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Ho-liên cũng đã nhiều, gần khắp trong thế giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới thế mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Ho-liên thì hay dùng những vị Bả-độ-sương mà họ cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dùng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, vì phải tuyệt giống tuyệt rồi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo này nơi mạch máu, chứ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra này nơi mạch máu trong ca châu-thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó trong hành mà cho nó ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó là thôi, chứ nó làm cho độc ấy hay là mạnh trong mình thì hai tháng thì là làm to làm đi.

Bởi vậy cho các cô ấy, phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-Vi-tê-Sanh nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thử thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tính thuốc cũng là hòa-bình, không ngưng cũng không xô lệch, nên ngày thì mỗi ngày xử một lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không đau bụng, cũng như thế người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mô hôi, hoặc theo đường tiêu-tiền, hay là hơi thở mà ra. Đâu cho người không phải bệnh Ho-liên, mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sữa điện-mỏ sang lành, tinh-thần khỏe khoắn.

Chữ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liên họ ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Bản thân bất toại,
- Tim-là lở loét,
- Đương-mai mọt mọt,
- Đau bụng bột-xoài,
- Ưng thư nội phế,
- Huyết khô huyết độc,
- Lát vò lát đồng tiền,
- Chở dạ lấy lỵ,
- Vô danh thũng độc,
- Hạch nơi chồ độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết uẩn, hãy mua mà uống, vì thuốc này trị dứt nọc chấy ở con tằm đi tái lại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mà uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc bột, uống mỗi lần là nửa muỗng san khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải cứ ăn đồ chừa, đồ sống sít.

Mỗi vò thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3 \$ 00

LỤC-TÍNH-KHÁCH-LÀU

Số 84-29, đường Espagne SAIGON

Tiệm LỤC-TÍNH-KHÁCH-LÀU, có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ vô cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-29.

Nhà in và nhà bán sách

HUỲNH-KIM-DANH

18 - 14, Rue Cotinat - Saigon

Kính lời cùng lục châu chư quí-ông quí-bà được rõ, nghề bán sách và nhà-in của tôi xưa nay mà được bền vững, thiết cũng nhờ quí-ông quí-bà có lòng tốt mà giúp tôi mới nên việc, thiết tôi thêm cảm chẳng công. Nay tôi mới mở thêm một cửa hàng buôn bán tờ lụa đã có kiểu hàng Tây, hàng Bắc hàng Tàu, hàng Kiềm, hàng Nhật-bản cùng là ren, nón Tây có đủ đóng, thì tôi chắc rằng quí-ông quí-bà cũng sẵn lòng giúp tôi cho nên việc luôn. Cứ xin quí-bà có lòng chiếu cố mà giúp cho cuộc thương-mại của người đồng-bang càng ngày càng mở man thành phát; mai sau mà có được cuộc buôn to, thì tiền bạc ấy cũng luôn chuyên nội xứ Nam-kỳ chứ không lọt ra xứ khác, nhưng tôi là phần đùm-bà thiếu trí, những lời tôi tỏ ra đây hoặc có lời lầm chi thì tôi cũng xin quí-ông quí-bà miễn lỗi cho tôi. Vì tôi thấy mấy chú khách và mấy chú chủ tới xứ ta đây đều nhờ nghề buôn bán mà làm giàu to, còn đồng-bang ta thì cứ ngồi khoanh tay mà ngó, để cho bọn ấy họ lượm tiền. Nay đồng-bào ta ngoài Bắc-kỳ đã dẹp nhiều thứ tờ lụa rất khéo mà lại chắc và óng, lại cũng có ý rõ hơn hàng ngoại quốc. Nên tôi tưởng đồng-bang ta cũng đi hết lòng đóng những tờ lụa xứ ta mà giúp cho công nghiệp xứ ta cho mà hưng vượng.

Mua Vở HUỲNH-KIM-DANH Cầm lái

Lời rao

Cho chư quí-vị rõ: tôi có một số vườn 0n.40 rât tốt, cau trồng dặng 500 cái, dứa 150 cây, cam, quít, mít, chuối và trà huê rất nhiều.

Và 1 cái nhà ngói 3 tầng 2 chái (kê tầng đá).

Và 1 cái nhà dưới đầm trình lợp lá cũng kê tầng đá

Nay tôi muốn bán dặng lo bề ruộng n'ryng; Vây chư quí vị ai muốn mua xin hãy đến tại làng An-Phước, đ'ng Bình-trị-Thượng (Giadinh) mà hội diện và coi mua luôn thể. Nhà ở gần garage xe lửa nhỏ, gần cầu sắt Laithiêu.

Saigon, le 16 Juillet 1919 Nguyễn-trung-Trực.

PHŨ-TOÀN

17, 19, Rue Amiral Courbet HALLE CENTRALE (SAIGON)

Kính chng quí ông, quí bà, tiệm tôi có bán cả thứ thuốc Tây. Bán y giá, thiệt rẻ, cách tiếp rước theo lệ phép Annam.

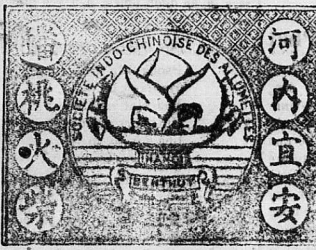

Tôi mới mở thêm một tiệm đóng giày và sửa giày. Bán tiệm có thợ Annam rành nghề. Đóng rất kỹ càng và chắc lăm. Giá rẻ, đa số, kiện khéo. Xin đồng-ban niệm tình giúp tôi nên việc rất đời ơn vô cùng. Như trong Lục-châu có câu dặng, xin chịu khó viết thư, tôi sẽ thi hành tiếp tục.

Chủ tiệm: NGUYỄN-VĂN-TANG.

Trà này trị bệnh cảm hay lăm, tiệm Nhi-Thiên-Đường có bán.

CÓ MỘT MÌNH HÃNG DENIS FRÈRES làm Đại-lý. có trừ hộp quẹt hiệu này nội xứ Đông-Đương mà thôi.

Hộp quẹt này gởi bán lẽ khắp nơi, có một số nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Bàn về bạc lên giá

Trong xứ Đông-Đương ta đây không có tiền vàng (monnaie d'or) trong cuộc buôn bán thì dù g đồng bạc (piastre) mà làm gốc. Và giá bạc thì trở sụt không chừng, bởi vậy đồng bạc của ta tính theo bạc của các nước thì không thể nào chắc giá được.

Khi Chánh-phủ Đại-Phủ chiếm cứ xứ ta thì đúc bạc đồng không kịp nên không đủ mà dùng trong việc mua bán Chánh-Phủ bèn mua bạc đồng bên nước Mắc-tây-ca (Mexique), là nước có mỏ bạc nhiều, đem về mà dùng đó. Chừng đúc bạc đủ rồi mới đầu bạc Mắc-tây-ca (bạc con bô) lại và phát bạc đầu hình ra. Đồng bạc con có thì nặn cán hơn đồng bạc đầu hình, bởi vậy khi trước dùng bạc con có thì tính tới bốn năm quang tiền tây. Chừng dùng bạc đầu hình thì sụt giá còn có hai quang mây mà thôi.

Trong lúc thế-giới thăng bình, cuộc thương-có thù thường, chẳng có đâu chi trắc trở lựa xộn, thì đồng bạc trong xứ ta tuy do theo giá bạc nên cũng trở sụt chút đỉnh, song chẳng có chi đến đời thiệt hại. Khi Âu-châu khai cuộc chiến tranh thì nhà kinh-tê và nhà đại-thương thấy đời lo sợ cho giá bạc của xứ ta; vì nếu giá đồng 7 tiền rưỡi tây 1775 một g (tính bạc của ta mà trở sụt quá độ thì đường thương-có cũng cuộc lý-tải thầy đều bại hoại.

Xứ ta mua hàng hóa của ngoại-quốc đem về mà bán thì tính giá

theo quang tiền tây, nếu bạc sụt thì phải trả tiền nhiều, mà về trả tiền nhiều thì hàng nhập khẩu lên giá, dân làm sao mua mà dùng cho nổi. Còn hàng hóa thổ sản trong xứ ta chở ra ngoại-quốc mà bán thì cũng tính giá theo quang tiền tây; nếu giá bạc trở sụt thì đồ của xứ ta bán thân vô ích, mà về thu bạc thì người xứ ta thiệt hại.

Trong mấy năm 1915-19 6-1917 và 1918 tuy bạc trở, có khi một đồng bạc tính tới 12 quang năm hoặc bốn qua g, thì xứ ta cũng bị thiệt hại, song vậy năm ấy ít tàu chở chuyên, hàng hóa xứ ta không xuất cảng được bao nhiêu, nên không thiệt hại chi cho bạc, chỉ có cuộc bán lúa gạo điển chủ bị giá rẻ mà thôi. Trong năm nay đồng-bào ta lên giá phi thường, bán đầu tính tới bốn quang năm lần lần lên đến 5 quang, 6 quang hiện nay tính tới 7 quang một đồng hai một đ'g, thì hại cho đường thương-mại xứ ta là đường nào. Thương-mại may nhờ năm nay các nước đều thiếu lúa cho dân ăn, nên bầu mùa lúa xứ ta, làm cho giá lúa tăng mắc hàng năm bằng bảy giá lúa mấy năm trước, những điền-chủ ta bán lúa mới được một đồng sáu các một g, khỏi bị thiệt hại, chớ nếu mua theo giá bình thường một quang 7 tiền rưỡi tây 1775 một g (tính bạc của ta mà trở sụt quá độ thì đường thương-có cũng cuộc lý-tải thầy đều bại hoại.

Xứ ta mua hàng hóa của ngoại-quốc đem về mà bán thì tính giá

khỏi lỗ; còn các sản-vật khác bán cho Âu-châu bị bạc trở quá, nên lỗ không biết bao nhiêu. Và cao-su năm nay sụt giá còn chừng 7 quan tiền tây một ki-lô. Phải đồng bạc xứ ta mà cầm giá 2 quan năm như khi trước thì một ki-lô cao-su bán cũng còn được 2\$80. Ngặt bạc lên giá tới 7f.0 thì một ki-lô cao-su bán còn không đầy một đồng bạc.

Bị bạc trở đây mà nhiều nhà trừ đồ thổ-ản bị lỗ rất nặng. Thổ-sản mua trong xứ thì ít-h giá theo bạc đồng, chừng bán ra cho ngoại-quốc thì tính giá theo tiền tây, đương ấy thì làm sao cho khỏi hại. Mấy người lãnh vực môi bán đồ và lãnh công việc tạo tác cho nhà nước mà trong giao kèo định trả theo tiền tây thì cũng bị lỗ nhiều nữa. Còn vậy chủ vườn cao-su vườn dân chích mủ, cang mủ, phát ò, cây dất trả tiền công phải tính theo bạc đồng, chừng bán cao-su tính theo tiền tây thì chịu sao cho nổi.

Bởi thế nên hiện nay mấy nhà xưa nay chuyên mua đồ thổ-sản mà bán cho ngoại-quốc, nay hết dám mua nữa. Nhiều người chịu mỗi bán đồ cho nhà nước phải xin hũy giao kèo. Còn có nhiều vườn cao-su lớn tính thì không kham nên phải bớt cu-li hết, để chừng một ít người đủ coi giữ vườn mà thôi.

Sự bạc lên giá nó làm cho đường kinh-tê trong xứ ta bại hoại đảo điên như thế. Chánh-phủ đóm thầy tình tẻ như vậy thì lo

lần hết lòng. Trước khi quan Toàn-Quyén A. SARRAUT về Mâu-Quốc thì ngài đã có thương từ cho Chánh-Phủ Đại-Pháp rõ biết hiện trạng nguy hiểm của xứ ta. Ngài lại có xin với quan Thuộc-Địa bộ Thượng-Thor khá trù hoạch thế nào mà giải quyết cái vấn-đề về bạc Đông-Dương trời sứt đây một lần cho tuyệt hậu họa. Quan Thuộc-Địa bộ Thượng-thor có cử một hội Phái-viên để nghiên-cứu sự ấy. Trong hội Phái-viên ấy có ông Outrey là người Đại-Biểu cho xứ Nam-Kỳ tại Ha Nghi-viện làm Đông-lý, còn hội-viên thì là những nhà Kinh-tế có danh trong nước. Theo tờ phúc cứu quan Toàn-Quyén thì ngài có xin xét ba điều này:

1° - Sự bạc trời đây vậy chớ trời một lúc này rồi sự xuống hay là cầm giá cao như vậy hoài.

2° - Lấy theo đường buôn bán của Đông-Dương với Mâu-Quốc cùng với các xứ ở miền Cực-Đông mà suy thì sự bạc trời đây nó làm hại cho cuộc Kinh-tế trong xứ Đông-Dương là thế nào?

3° - Vậy chớ có thế nào mà làm cho bạc hết trời nữa và làm sự giá xuống một lần cho dứt hay chớ?

Hội Phái-viên tại Paris đã nhóm này lần mà nghiên-cứu rất kỹ lưỡng rồi gửi tờ phúc cho quan Thuộc-Địa-bộ Thượng-Thor mà tỏ rằng: lấy đường Kinh-tế trong hoàn-cầu mà suy thì đồng bạc dùng trong Đông-Dương thế coi lâu sứt giá xuống được. Mà hề bạc cầm giá cao hoài chẳng những là không thế nào mở thêm nhà công cố mới trong Đông-

Dương nữa mà thôi, mà lại máy nhà đã lập rồi cũng phải suy sụp ngửa nghiên hết: vì hề bạc cao giá đồ thổ-sản bán ra không lấy bạc được bao nhiêu, còn làm ra đồ thổ-sản ấy thì phải tính giá theo bạc đồng mà trả tiền công. Đồ làm mà tiền công thì má, còn bán thì rẻ, đường ấy làm sao mà có lời được. Nay nếu muốn trừ cái hại về bạc trời đây thì phải thu bạc đồng lại hề rồi phát bạc giấy ra cho dân sự dùng, ép phải dùng đồ bạc giấy ấy và định giá chắc là ba quang năm (3150). Nhà nước thu bạc đầu tình lại rồi đúc bạc khác nhẹ cân hơn, thế thì bạc mới khỏi lên giá được.

Còn sự sứt giá bạc xuống 3150 thì hội Phái-viên lại định lâu lâu sứt lần một ít, chớ chẳng phải bắt lư 710 thỉnh linh mà đem xuống 3150 một lần được.

Cái vấn-đề về bạc trời sứt nó là một hại cho cuộc đại thương của xứ ta rất nhiều. Xưa nay Chánh-Phủ cũng đã có nghiên-cứu nhiều phen, song bị cái vấn-đề ấy nó quan ngại với nhiều quyền-lợi lắm, nên chưa giải quyết được. Hiện nay sự hại to tác hại thường, nếu không trừ thì đường kinh-tế của xứ Đông-Dương ác phải suy sụp. Bởi vậy Chánh-Phủ không còn dùng thẳng mà vì quyền-lợi nào nữa hết, quyết làm hẳn một lần đăng phục từng cuộc kinh-tế lại, rồi làm cho mau khỏi phát.

Nay chiến cuộc hải rồi các nước trong địa-cầu thấy đều lo kinh thương khai có mà cạnh tranh mỗi lợi. Trong lúc giặc giá Mâu-Quốc rõ thấy tài lực của xứ ta, biết xứ ta đáng sửa sang mà làm

cho trở nên một nước Đại-Pháp thứ nhì bên châu Đông-Á này; nên mới tính định đóng bạc chắc một giá dạng công cố khỏi lo đều bại hoại nữa. Mà may trong lúc này lại có quan Toàn-Quyén ALBERT SARRAUT đương ở bên Mâu-Quốc; thế thì cái vấn-đề về bạc trời sứt đây, chắc sao cũng giải-quyết mau được. Vậy quốc-dân ta cũng nên yêu lòng mà đợi tin lành; chẳng bao lâu đây đồng bạc của xứ ta chắc sẽ sứt giá lần lần xuống cho tới 3 quang năm mới thôi.

N. C. M. Đ.

KIỂM BẢO HỮU

Ai muốn học?

Có một bà Đám còn tơ, có bằng cấp, dạy tiếng Langsa, dạy hát và dạy đàn.

Xin hãy do nơi nhà Madame Bardou 80 bis, rue Eryaud des Vergnes mà thương nghị.

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY LA RUCHE NHỰT HẢO HẠNG

Thuốc hút
hiệu

CÀ-LÔP

(TRÁ ĐÀ)

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trữ mà thôi.

Là một thứ
người ta ưa
dùng hơn và
hay hỏi mua
thường lắm.

Ai muốn mua phở?

Có 4 căng phở lâu và 28 căng phở trẻt,
cộng hết là 32 căng ở tại chợ Thủ-Đức;
có người ta ở đều hết, chẳng hề có căng
nào bỏ không. Nay chủ phố ấy muốn
bán. Chư quản-lử ông nào muốn mua
xin đến tại quán Nông-Cỏ-Min-Đam mà
thương nghị.

VIENLE EAU-DE-VIE DEJEAN
là một thứ rượu rất có danh
tiếng hơn bốn chục năm nay.

BONG ĐU'ONG THO'I SU'

GIÁ LÚA GIA BẠC

Lúa mỗi tạ 68 kilos chở tới nhà máy nay lên giá từ 5\$15 tới 5 \$20

Kho nhà nước	7140
Hàng Đông-Dương.....	7 40
Hongkong Shanghai.....	7 30
Chartered Bank.....	7 30
Banque Industrielle de Chine	7 40

NAM-KY

Saigon

Cảm của tao, thì tao chạy chỗ sao?
 Hôm nữa rồi đây có hai thầy thông nào đó bèn-báo chưa rõ họ tên, lời 10 giờ tới đó các nhau vào quán cà-phê china tại đường Bourdais mà ăn bánh uống nước. Cũng một lúc ấy có 4 cậu thường dân đi ngang qua đó, thấy vậy thì ghé vào mà hỏi hai thầy ấy rằng: «Vày chớ 2 thầy là người nước nào? Hôm nay không đọc Nhựt-báo hay sao? Trong hai thầy ấy có một thầy đáp rằng: «Ai thêm coi Nhựt-báo quốc-ngữ mà làm gì.» Cậu đàn nói: «Chà! Bộ thầy này học tây giỏi quá, nên không thèm coi Nhựt-báo quốc-âm, mà nếu thầy học giỏi như vậy, sao thầy không hiểu cái nghĩa đoàn-thể là gì, hôm rày người ta nói chuyện tây-chạy cà-phê khách-trú, rầm rầm, thầy là người có học, sao còn lết vào quán cà-phê china mà ăn uống?»
 Thầy họ nói: «*Chà! Tiền của tao, tao muốn uống đầu tao uống, máy hỏi cái gì?*» Bọn cậu đàn nghe thầy ta nói dõng lời, liền rùng rùng vát ghế lại cạnh thầy ta mà đáp: *Sướng da. Làm cái đó hay ă! Thông, thông, thông!!*
 Thầy ta coi bộ không ém, vung hồ nón bỏ giày, thoát ra ngoài mà chạy. Giới ă! le ă! xên, xên, xên!!
 Bọn cậu đàn chạy theo kêu hỏi: «*Ừ! Sao không có đây mà nói phách nữa, chạy đi đâu vậy?*»
 Thầy ta tuy chạy cong lưng, song tính phách thể gì cũng phách. Bèn trả lời rằng: «*Ừ! Cảm của tao thì tao chạy, máy hỏi cái gì?*» (Khà, cũng cộn cũng cộn.)

Coi chừng kẻo lăm.— Có một tiệm cà-phê của khách-trú ở tại đường Đot-may (d'Ormay) vì bị Annam tây chạy, không thêm tới lui ăn uống nữa. Nó liệu thế không xong, nên nó lập một kế đặng mà trông đen Annam cho để bề mua bán. Nén nay nó ăn mặt đi, để cho vợ nó, hoặc chỉ vợ nó là đờn-bà Annam ra đứng bán cà-phê, đặng làm cho người Annam tưởng lầm là tiệm của Annam mà tới lại ăn uống. Vày trong anh em ai này, kể thầy quán nào mà đờn-bà Annam đứng bán thì phải coi chừng, kẻo lăm mưu gian trá da các anh em.

Trà-lược

Tờ phân chủ.— Tên Sách là dân bình bồng, bạc nghệ tùy thân, mới đây nó đến xin ở thuê với tên Xã-Liên, ở tại chợ cũ Trà-lược, mới ở đặng 4 vài ngày, tới lại lúc 11 giờ khuya, nó lên mở cửa đóng mắt. Phải đi mà đứng lấy đồ thì chú Xã không phiên; cái này nó lấy hết 1 cái áo khàn-tô và hai cái áo nhiều, mà đem theo, nên chú giận, sai người kiếm bắt. (Chim sẻ lông, khó trông tìm đặng, đéo hay hơn tể, là sau đứng mượn kẻ bình-bồng vậy nữa thì em).

Tròn chổng.— Tên sáu Ngo làm nghề thợ-bạc, có 1 người vợ bé, tên là nàng Bảy Kiệu. Vợ chồng ở với nhau chưa đầy 1 năm; chẳng hiểu có nợ vì cực khổ mà đi, hay là vì vợ lớn đàng cay nhiều đũa, nên để cuốn gói mà đi mất.

Ăn trộm.— Chẳng biết cậu nào, là học trò mấy đời của Đạo-Chích, tới hôm qua, cắt cửa nhà dưới cửa Xã-Bàu, vô xúc lúa. Mới vừa xúc đặng có 4 thùng, chú nhà hay, nên nó xách luôn hết 5 cái thùng. Tại nó xúc lúa không đặng nên phải lấy thùng đặng đem về Sóc mà dõn lúa. Thế nào cũng lăm cho có lúa nó mới nghe.

Vợ ợ.— Tên Năm-Đất, là người ở tại làng Mỹ-thanh-trung, bữa nó đõn cây lại vô ý nên nhánh cây đập nhằm gờ má sưng vù, và đấm vào mi con mắt 1 lỗ rất sâu, huyết lưu mưng đẹn.

Nay bình cũng đã bớt rồi, mà cũng là thiệt may, nên con mắt chẳng dõn. Sau đứng sơ ợ vậy nữa nghe.

Tinh ma nghiệp chướng.— Có ông điền-chủ kia mượn công cây đờn-ông đờn-bà tinh có mấy mươi. Lúc lan ngày kể hát người hò chơi cho vui, đặng mau qua buổi kể hát của tình người đối câu nghĩa. Việc hát hò mà chơi với nhau, không dẽ trong bọn ấy có 6 anh cậy lại để ý quyết hãm hiếp người. Lúc đang nửa đêm, có bốn đứa con gái tuổi đứng cặp-kẻ, đờng ngủ chung trong mùng ngoài nhà vừa lúa, xảy có sáu bọm xách dao mạt tới đõ mùng. mấy em gái dục mình mờ mắt thấy dao đưa ngay cổ mấy chị con gái thất kinh hồn hất puỵ thối, cho nên sáu bọm ấy liền đi đầu puỵ theo có chàng dam hờ mọt.

Kìa rồi giữa đõng van vô số mạt, 6 bọm đõn tiếng, đưa gờ đi dõn, rồi dẽ núc nhau ra về họ may chụ con gái ấy lo kim ngò về riêng.

Thầy may bọm bạc tinh, có rước không đưa, bỏ thân gả giời đàng trong lúc canh khuya đem vàng, nên may chỉ ra làng thưa; lang bắt het sau bọm giời Tỏa; nay loa xít ba đưa lên mòi đưa a 2 năm tù, còn ba đưa mòi cay tên Ông-Yếm tại hạt Thuadamot. (Hay vậy coi *chàng làm trâu, ham vui một lúc chịu sáu hai nam*). ĐANG KIỆP!

CAO-MAN

Tàkeo

Ăn cướp to.— Đào tàu đám Khách-trú.— Ở tỉnh Takeo (Cao men) có chú nhach cất cửa nhà dưới cửa Xã-Bàu, vô xúc lúa. Mới vừa xúc đặng có 4 thùng, chú nhà hay, nên nó xách luôn hết 5 cái thùng. Tại nó xúc lúa không đặng nên phải lấy thùng đặng đem về Sóc mà dõn lúa. Thế nào cũng lăm cho có lúa nó mới nghe.

hi lộn ăn cướp giết đó khai mất 10 ngàn đồng bạc bình, 50 ngàn bạc giấy và 40 ngàn đồng bạc và vàng lả.

Thiệt khách-trú qua ngư dật Đờng-đương này họ làm giàu to quá.

Hí tin

Bên-quán mới hay một tin mừng rằng: bà chánh-thức của ông Khương-ngọc-Trinh, là một vị khán-quan của bõn-báo, ở tại An-trường (Travinh), mới hay sanh đợm một gái rất phương-phí, thù-sinh là Khương-ngọc-Điệp.

Bõn-báo chúng tôi kính mừng cho ông Khương-ngọc-Trinh và câu chúc cho hạnh-chánh; mãi từ vườn tròn, bình an khương kiến.

N. C. M. Đ

Thê-giới tân văn

Tàu buôn Nhựt-bôn

Số tàu buôn Nhựt-bôn hiện nay tính đặng 2 ngàn 578 chiếc tàu khối và 12 ngàn 230 chiếc tàu bươm. Phần nhiều tàu khối thì mỗi chiếc chở nổi tới một ngàn tấn; còn tàu đi biển lớn cỡ ngoài ngàn tấn thì đặng 599 chiếc. Trong số ấy có 6 chiếc chở hơn 10 ngàn tấn và 8 chiếc chở nổi chừng 9 ngàn tới 10 ngàn tấn.

Còn tàu bươm phần nhiều thì là tàu nhỏ, chở từ 20 tấn tới 6 trăm tấn. Có bảy chiếc chở quá số ấy.

(Thê-lực thông giao thương mại của Nhựt như thế, mà Nhựt còn lo đõng tàu buôn thêm nữa, thì đờng cạnh tranh quyền-lợi trên hoàn-cầu này chắc là kịch liệt lăm).

Tàu buôn của Huế-kỳ và Ấng-lê

Hiện nay Huế-kỳ có 4 ngàn 1 trăm 40 chiếc tàu buôn, nghĩa là một phần tư của các tàu các nước chạy khắp hoàn-cầu.

Số tàu Huế-kỳ bị chiếm trong lúc giặc thì là 80 chiếc, còn tàu Ấng-lê 2 ngàn 197 chiếc.

Lúc Ấng-lê đương lo đõng tàu tính tới 2 triệu 25 muôn 4 ngàn 843 tấn Còn Huế-kỳ lo đõng thêm 4 triệu 18 muôn 5 ngàn 243 tấn nữa.

Hội kinh tế Cao-ly

Bên Cao-ly có lập một hội kinh tế tên là «*Ten-do-kyo*» số hội-viên tính ra đợm 1 triệu 20 muôn người. Hội cái ở tại Thượng-hải. Thê-lực hội này rất mạnh ở Cao-ly dân-tộc kinh phục lăm. Lĩnh Nhựt đã hết sức dự kim mà tới ngày nay chưa rõ là ai cai quản hội kinh này; bởi một triệu mấy người hội-viên kinh miệng đõng tâm, không có thời xâu bản danh mà thủ lợi.

ĐẠI-PHÁP

Sự giáo-hóa dân Annam

Báo Courier colonial nói rằng hiện nay có 300 người thợ Annam đàng ở giúp việc trong các ti xưởng tại thành Toulon bên Mâu-quốc, đặng ở lại học thêm cho thành thạo nghề riêng mỗi người.

Mâu-quốc mà có lòng giáo hóa con dân thuộc-địa cho thành tài về đờng thiệt-nghiệp, thì biết bao giờ cho ta quên cái ơn sang-ly-đợm. Vả quốc-dân ta chẳng nghĩ là người vô dụng vô trí; ngặt vì ở xứ này không có trường cho đủ mà dạy cho người cho nên xưa nay ta học thì chỉ để cho làm việc cho nhà nước đó thôi, chứ học thực có đư đầu mà đám tranh quyền đoạt lợi với ai đợm.

Nếu vậy vàng tàn hóa của dân Đờng-đương mà muốn lược cho cái cái học-huấn, thì đầu ấy nó hại cho xứ ta chớ có lợi ích cho ai bao giờ. Mà nay Mâu-quốc có lòng chiếu cố, dạy thêm nghề nghiệp cho quốc-dân ta, thì may mắn cho chúng-tộc ta là đờng nào.

Phi-thoán lãn bợ

Mấy ông phi-công đại danh đã bay qua khỏi biển kia biển nọ rồi, nay có ông quan ba phi-công qui danh là ông Fonck (tinh sẽ bay từ thành Paris (kinh-đó Mâu-quốc) qua tới Saigon ta.

Từ ngày Saigon biết phi-thoán đến bay thì ta thấy có ông Verminek, ông Pourpe là đõng tài tinh đõm lược, đám bay tinh này qua tới tinh kia, đờng cách nhau

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐÀT)

Mùi nó thơm

tho diệu dàng

chẳng có thứ

nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
 có trữ mà thôi

một đôi trăm ngàn thước; nay ông Fonck và ông Drouilh là con của ông báo-vật Drouilh có giúp việc số Táo-tác xứ ta khi trước, hai ông này tình hay từ thành Paris qua tới Saigon ta, đường xa muôn dặm; bấy lâu nay mắt ta chưa từng thấy đến lạ, mà nay tại nghe việc tài sản như thế, ta hết lòng trông đợi mà xem cho rõ cái tài-lực của người.

Khá khen hội xuất cũng tương-tử có chuẩn 60 ngàn quang đặng thưởng cho ông Fonck để làm tiền phí lộ./

LỮ-TÔNG (MANILLE)

Từ hôm tháng Juillet đến nay tại Lữ-Tông (Ma-ni) lớp bị bệnh dịch lớp bị bệnh hạch mà hao hết 1 ngàn 251 mạng người.

TRUNG-QUỐC

Mới đây tại Thượng-hải (Shanghai) bị một trận bão rất to; mà cũng may, sự thiệt hại chẳng bao nhiêu.

NHẬT-BẢN

Hôm rầy vì bị mưa thường và nhiều đám to quá, làm cho xứ Nhật-bản có nhiều tỉnh phải bị lụt. Cả ngàn cả muôn cái nhà đều bị ngập từng dưới hết, bán tử và đồ đạc phải đem lên từng trên. Bà con tới thăm nhau, nhà này qua nhà kia đều phải đi ghe mới được.

Nếu trời còn mưa thường như vậy hời thì sự thiệt hại lại còn to tác hơn nữa.

Một sở vườn muôn bán

Có một sở vườn Cao-su (Hé-vân) 3000 cây trồng được 4 năm, và một líp ương sáng rồi 4000 cây được 3 năm. Hết thấy đều trọn trong một miếng đất 15 mẫu. — Một cái nhà là. — Một cái xe-bò và một đôi bò cây giỏi lắm.

Nằm tại đường quân-hạt Saigon đi Biên-hoa, tại làng Tân-ninh (Đi-an) tại đó có một suối nước rất tốt.

Nếu mua vườn này mà muốn trả tiền cách nào cũng tiện.

Xin cứ do nơi bên-quản mà thương nghị.

HÃY HỜI THỬ ĐỒNG HỒ
"OMEGA"
 Mà mua ấy là thứ tốt hơn hết
 Có LHM số hiệu:
 Bàng vàng, bàng bạc và bàng các loại kim
L. CAFFORT
 Ở tại đường CATHAY SAIGON có bán mà thôi.

Ai tin

Mới hay một tin buồn rằng ông Antoine Nguyễn-văn-Nhiều, Nguyễn-Thông-nguyên Tê, cựu Cai-Tông (Rachgia) sau qua ngụ tại Baclieu 8, 9 năm nay, tình lập gia-bur tại đó. Không dè ngày nay anh vừa qua-tri-thiên, làm bệnh chàng mấy ngày mà tạ thế.

Và ông này là người tánh tình chất phết, cung thận ổn trọng; lúc tôi xuống làm ruộng tại Baclieu, trót 4 năm trời thường tới lui giao thiệp với người, khi đàm luận, lúc giao cho; tâm chí tương đầu, xem ra như tình ruột thịt.

Đến nay người bắt bệnh mà qua đời, rất xót vì tôi là nghĩa tri-giao, vì cách trở xa xuôi, không đến kịp mà vĩnh quyết được một đôi lời cho thỏa tình bâng-bữ.

Vậy nay tôi phải tam kính đôi hàng bi cảm mà vĩnh biệt cố-nhân, cũng tỏ tâm lòng thành mà xin phần ưu cùng quý-quyển của người và cầu chúc cho linh hồn người sớm được lên cõi Thiên-đàng an vui muôn thuở.

NGUYỄN-TINH-SẮT
 huy lý khâm điếu.

Hỏi lộ nữa!

Có ba người Langsa tên R. G. Le G. giúp việc tại sở thương-khẩu bị bắt giam tại khám lớn mấy ngày rày về tội ăn hối lộ của khách-trú.

Vả luật cho phép tàu-kéo ghe chài dặng kéo bốn chiếc mà thôi, hề quả số ấy thì bị phạt. Khách-trú lại dùng tiền mà phá luật, nên tàu kéo ghe chài lùa, kéo một lần cho tới năm bảy chiếc, mà mấy ông coi phải việc ấy mất lo thú lợi nên phê việc bần-phận; ngày nay lạy sự ra rồi, mấy ông bị bắt giam, quan bói-thăm còn đương tra xét.

GIẤY HIỆU LE NIL LÀ GIẤY
TINH-ANH THƯỢNG HẠNG

Hai chín chống nhau

Ông quan một Nguyễn-tân-Hiệu, là con ông Nguyễn-tân-Sĩ ở Cholon, đên báo-quản « Tribune Indigène » mà kiếm ông Nguyễn-phù-Khai. Lúc ấy ông Khai đương ngồi phòng làm việc, người vị tinh bà con nên cho ông Hiếu vào. Ông Hiếu bước vào tay cầm cái roi da, còn mặt thì đôi phần như đần-bà, coi bộ tịch oai-nghiêm không phải điều cợt.

Ông Khai tiếp rước từ-ừ mời ngồi trước bàn viết, hai đảng cách nhau chừng một thước năm. Ông Hiếu nói rằng người có ghé Mytho mà tiếc không gặp mặt ông nhạc bà nhạc của ông Khai mà thăm.

Ông Khai liền chỉ chỗ cho ông Hiếu biết đặng như có muốn thăm thì thăm cho đẽ.

Thỉnh lnh ông Nguyễn-tân-Hiệu hỏi: « Ai làm Tổng-lý tờ báo Tribune Indigène? »

- Ông Khai nói: « Tôi đây. »
- Còn ai làm Chủ-bút?
- Cũng tôi đây.
- Vậy thì những bài đặng báo chú máy phải chịu hết?
- Phải, tôi chịu hết thảy.

Ông Khai nói dứt lời ông Hiếu nổi giận dằn lòng không được, liền đứng dậy, tay mặt cầm roi da thì đầu sau lưng, còn tay trái thì với muồn nắm tay ông Khai. Ông Khai cũng đứng dậy tay trái thì xô tay ông Hiếu, còn tay mặt thì thò vào học từ lấy cây súng sáu có nạp sẵn mà đơ ngay mặt ông Hiếu và nói rằng:

« Nếu máy cưa quay thì tao giết máy như giết chó. Máy phải ra khỏi chỗ này, bằng không thì tao bắn máy. »

Ông Hiếu lui chơn trở ra mà giận quá, nên hăm he rồi khép cửa rất mạnh.

Rất trong báo Tribune Indigène.

HAI CHÍN CHỐNG NHAU... HUỆ!

Ai muốn mua vườn?

Có một sở vườn Cao-su, trồng được 10.900 cây đã một năm rồi, trồng nhanh sàu (en quinconce) cách nhau 6 thước Langsa. Đất ấy có bộ chắc chắn rồi là 33 mẫu, 24 cao, 54 thước.

Lại thêm một sở đất đồng đẽ cho bò ăn, cũng có bộ chắc chắn rồi là 20 mẫu, 17 cao, 76 thước.

Trong sở đất ấy có nhà ở rộng rãi, lại có một giầy nhà đẽ chứa phân nhốt bòi và đẽ xe (hết thấy lợp bằng tranh).

Chủ vườn ấy đành bán trọn hết mấy sở nói trên đây giá là 5000 \$00. Ai muốn mua xin đến do nơi Báo-quản Nông-Cê Min-Bam mà thương nghị.

quan viên chức sắc Tây Nam cũng thân-tặng quyền-hiệu mây ông này thấy, các bà các cô, vì nghĩ tình ngài mà chúng nỡ xa xuôi, theo đưa xát bà lên cho đến tận nơi, hơn hai trăm ngoài v.v.

Bên Báo-giới thì có «Opinion», «Tribune Indigène», «Lục-Tinh-Vân-Vân» «Quốc-Dân-Diên-Dân» «Công-Luận-Báo» «Thời-Báo» Nam-Trung-Nhật-Báo và «Nông-Cô-Min-Đam». Bữa ấy lại có ông Lâm-quang-Tý, nghiệp-chủ ở Baclieu, nhơn có viết lên Saigon, hay được tin này, người cũng hiệp với anh em mà đi lễ diễu, và cũng đưa xát bà lên tới mộ phần.

Còn những kẻ theo coi chúng biết số nào mà tính cho xiết được; xe xe ngựa ngựa lui tới dều dều.

Khi lên tới huyết thì đã 10 giờ rưỡi, trước khi hạ khoán, thì có ông Nguyễn-tử-Thức, Chủ-bút Nam-Trung-Nhật-Báo bước ra đứng trước mộ-phần mà đọc một bài ai điếu như vầy:

BÀI AI-ĐIẾU CỦA ÔNG NG.-TỬ-THỨC

CÁC ÔNG, CÁC BÀ,

Tôi xin đứng trước phần-mộ đây mà tỏ lời bi thảm và nhắc nhở đức tánh của bà huyết Nguyễn-dại-Nhơn hôm nay phải rời nơi thế vĩnh biệt chúng ta đắm vọc ngọc lấp vùi ba thước đất.

Vốn bà thuộc sanh bình đức hạnh khoan-hòa, tánh tình ôn hậu. Việc xử thế không kiểu không lần, đạo xướng tùy ven về nghĩa tảo-khương. Còn bề nội-trị thì bà lại ung dung tiết kiệm, nghiệp kinh có chỉ dóm dưng. Thật đáng tể, thật đáng buồn, người như thế mà mạng càng như thế.

Đã biết «nhơn sanh thất thập có lai điều» cuộc trần-hoàn không có có không; nhưng nghĩ vì tôi cùng quan huyện Nguyễn-dại-Nhơn tình tri ngộ bấy lâu, khi giao tiếp, lúc luận bàn, cũng đặng thơm lây con cữ ăn.

Than ôi! đê đầu đường âm dương với tách, rãnh rang bà hết vương von phú-sinh. Song hãy còn thăm cho quan huyện Nguyễn-dại-Nhơn, bóng con trẻ, đôi ai lình-sáng, triệu triệu gánh Nam-nhì, sáu tư khôn xiết kè.

Một đám tang rất trọng thể.

Hôm chúa nhật 24 Aout mới rồi đây tại đường Catinal số 157, có đám tang của bà Lâm-Thị Phu-Nhân, là kẻ-thất của ông Nguyễn-vân-Cửa, Phó hội-trưởng Nam-kỳ Báo-chương-Hội; Chánh Hội-trưởng Hội thương-mại Bón-quốc Saigon; Tổng-lý Nam-Trung-Nhật-Báo, kiêm quản-lý Lục-Tinh-Vân-Vân; Chủ-nhơn nhà in Union.

6 giờ rưỡi sớm mai thì động quan, đặng 7 giờ thì phát hành. Những tràng-hoa (conrives) và liêng trống, bàn phụng bàn diễu rất nhiều. Đi từ đường Catinal mà lên cho đến làng Phú-Nhuan là nơi phần-mộ của bà. Những

Đền nay đường từ biệt khôn ngăn giọt lụy, nghĩa phần ưu càng nặng chữ tri-giao. Vay tôi xin đứng trước các ngàn năm một giắc này, hiệp cùng các ông các bà và qui-quyên quan huyện Nguyễn-dại-Nhơn mà tỏ đôi lời vĩnh-quyết.

Buồn thay! thăm thay! cầm nắm đất mà chúc cho hương-hồn bà tiêu diêu miên cực lạc.

Kể đó ông Nguyễn-chánh-Sắt, Tổng-lý kiêm Chủ-bút Nông-Cô-Min-Đam cũng đọc tiếp một bài:

BÀI AI-ĐIẾU CỦA ÔNG NG.-CHÁNH-SẮT

CÁC ÔNG, CÁC BÀ,

Hôm nay chúng ta đứng chung quanh nơi vung đất này là chỗ bà kẻ-thất của quan huyện Nguyễn-vân-Cửa, Phó hội-trưởng Nam-kỳ báo-chương hội, nay đã phải rời nơi tuế, vĩnh biệt chúng ta mà nghỉ an nơi dưới cái mộ này.

Vay tôi xin thay mặt cho các bạn đồng-nghiệp tôi mà tỏ lòng bi cảm và nhắc nhở một đôi lời mà cung tưng đức tánh của bà.

Và bà là một người đôn-bà/trình thuận ôn lương, khoan hòa nhả đảm, từ ngày bà vĩnh cửu vu-qui, thì bà mới được 23 tuổi, về làm bạn với quan huyện đến nay đã 16 năm dư, bà hằng năm giữ một lòng trinh bạch, giúp lo giêng mối cho chồng, từng nhứt nhi chung; sanh con rất cũng nhiều, song rồi nuôi không đặng, hiện nay chỉ còn có một đứa con gái, 7 tuổi mà Bà để lại cho quan huyện đó mà thôi. Chỉ như ông quan hai Xuân đây, tuy là bà vốn không công đó, mà bà có công nuôi, sanh đặng đạo đặng, ơn dày nghĩa nặng. Nhưng mà lúc ngài mới 13 tuổi thì ngài đã là tổ-quan sang du học Đại-pháp đã mười mấy năm dư, nay ngài được y cảm hồi hương, mẹ con sum hiệp chưa được mấy ngày mà Tạo-hóa lại trở trên, nỗi khiến cho người đặng gặp cuộc vui lại xen cuộc buồn làm chi cho lỡ dở.

RẤT THÂM THAY!

Nay con trẻ tuổi còn thơ dại, ông thì đang gánh vác việc đại-thương, bà bao

đành và tích suốt vàng, mà làm cho ông phải như người nô-trư.

Ôi! nơi chín suối bà đã an giấc, xin cho phần ông một mình còn lại đây. Ông thờ ban hiệu hôm sớm biết nhớ ai? Đã biết rằng: đường sống thác nơi tay tạo-hóa, nhưng mà, người thác yên, kẻ sống khổ ngoại lòng; lệ mắt còn bà, bớt công công, ngạ-đời, kẻ còn thăm người mất sao an dạ.

Ôi thôi! Từ đây bà đã phải sạch nợ trần; chông đậy, con đây, cháu đây, em thì còn ở bên Tây, thấy cảnh tượng như vậy, đau cho bìa đất tượng cây, cũng phải xót đau lòng trạng con tử biệt.

Vay n. y. tôi xin thay mặt cho các bạn đồng-nghiệp và phụng-tụng của tôi, đứng trước mộ phần mà chúc cho hương-hồn bà, sanh thuận từ an, sớm đặng hưởng phước thanh nhàn đời đời nơi tiên-cảnh.

Ông Nguyễn-chánh-Sắt dứt lời thì có ông Đặng-vân-Đê là quản-lý ăn-công (chef d'atelier) tại nhà in l'Union cũng tiếp đọc một bài:

BÀI AI-ĐIẾU CỦA ÔNG ĐẶNG-VÂN-ĐÊ:

CÁC ÔNG, CÁC BÀ,

Hôm nay khi cái mộ này vừa lấp, đất cam hương người hiền cực, chúng tôi thấy đây là người giúp việc trong nhà in l'Union xin tỏ một đôi lời bi biệt Bà cha của chúng tôi là Mre Nguyễn-vân-Cửa, kẻ từ đây êm giấc.

Chúng tôi vẫn biết rằng người đời há sống ngàn năm, mà phận chúng tôi là người họ bà, há chẳng mừng lòng mà thấy cuộc vô thường xui con gia biến.

BÀI BÀ!

Chúng tôi huy lụy bi biệt trước mộ phần Bà và xin nhắc ân đức của Bà lúc sanh tiền có cặp đến chúng tôi. Không hay là hay quá, có giận thì chắc lưỡi lật đầu, hay giùm giúp tôi con, chẳng biết số kơn tình thiệt. Bà là một Bà chủ rất đáng cho chúng tôi yêu mến, vì lòng nhơn từ của Bà; rất đáng cho chúng tôi kính trọng, về sự pháp luật của Bà rất công bình ngay thẳng; và rất đáng cho chúng tôi ngày ngày hằng nhắc nhở Bà luôn, về sự hiền lành và

lòng quân đội của Bà đã bỏ khắp chúng tôi; vất vả có tuổi, đầu bạc thơ sanh, ông bác tiểu nhi, đã không lòng lạc đầu gối chó, mà còn đem dạ yêu đàng đừn đực. Chúng tôi vẫn tưởng trăm năm trồng cây có Bà, nào hay nỗi Tạo-đoan cái cơ.

Hỡi ôi! người đường ấy, đức tánh đường ấy, lẽ phải trăm năm vui hưởng cuộc vinh hoa! Tuổi chừng này, sự nghiệp chừng này, sao đành một giắc an vui nơi tiên-kiên.

BÀI BÀ,

Lòng đau đớn của chúng tôi há phải rơi nước mắt nơi đây mà gọi rằng dữ chẳng? Chúng tôi chẳng hề quên an đức Bà; xin vong linh Bà ủng hộ chúng tôi, lúc vong nhơn khi tởn, chúng tôi xin bi biệt Bà và cầu chúc Bà tiêu diêu cõi tho.

Một cuộc vinh thăng

Ngày 15 và 16 Aout 1919 quan phủ Đoàn-hữu-Tĩnh, quận Kế-sách (Soctrang) có bày một tiệc đặng mời quan viên cùng các thôn từ dự tiệc với ngài mà mừng một người được vinh thăng Tri-phủ.

Hồi 10 giờ ngày 15 thì có quan Huyện-hàm Trần-minh-Hậu là Cai-tổng Định-trương; Thấy cai Ông-hưng-Kỳ tổng Nhiêu-khánh; thấy cai Nguyễn-phong-Niên tổng Địch-hòa; thấy phó Lâm-Nu Địch-khánh; thấy Hội-đồng Huỳnh-vân-Phùng; thấy Hội-đồng Châu-vân-Bình; hương-quan Nguyễn-tấn-Mậu Nam-mỹ; và viên chức các thôn trong quận thì rất đông, nên không kể xiết, qua 11 giờ ngài đãi cơm tây một cách an cần trọng hậu. Ai ai cũng vui mừng cho ngài, có nhắc thiều chấp trời, khi mừng tiệc thì các thôn từ giả lui gót; còn ở lại ít ông chơi trong đêm ấy.

Qua 9 giờ sáng ngày 16 Aout, thì có xe quan chủ Tỉnh, lịnh phụ-nhơn cùng quan Biện-lý Soctrang đến; xe vừa ngừng thì ngài và quan chức tiếp rước; quan chủ Tỉnh vào dinh một chặp kể nhập tiệc

bữa sớm mai, khi mắng tiệp đúng tới ruyơu Sâm-banh thì quan phủ Đoàn-dại-nhơn đứng dậy đọc một bài Discours bằng tiếng Langsa tỏ tình thâm cảm, và cầu chúc cho nhà nước và quan chủ tỉnh, linh phụ-nhơn, công quan Biện-lý và quan trường-tiến có lòng dõng gỏi tới dự tiệc với ngài, thì các quan đứng dậy, quan chủ tỉnh đáp từ lại câu chúc cho ngài một cách điệu-dàng rất đẹp; vữa dứt tiếng, nhạ thiếu chấp trối, pháo dõng vang tai.

Tới 16 giờ xe và tàu hơi của mấy ông mấy thầy các ty bên Bộ, bên toà và các ty đến rất đông, dưng 19 giờ nhạ tiệc dưng cơm tây; đến khi mắng tiệp thì có M. Hồ-vân-Đoàn đốc-học trường tỉnh Soc-trang, thay mặt cho mấy ông mấy thầy đứng dậy cung tặng một bài Discours bằng tiếng Langsa rất nên tao nhã. Quan phủ Đoàn-dại-nhơn cũng đáp từ mà tỏ lời cảm tạ mấy ông mấy thầy có lòng tới chung vui với ngài; mắng tiệp rồi ngài mới đi coi hát (Lrìêu-chầu). Qua 22 giờ mắng, cuộc, qui khách từ giá lên xe, song tôi xin lỗi vì dõng qua kẻ tên không xiết.

Vả từ ngày quan phủ Đoàn-dại-nhơn thiên nhậm quận Kế-sách này đã ba năm dư, thì ai ai cũng đều cảm đức của ngài gọi là ông quan nhơn-từ đức-bạn, cam tình hòa nhã vậy mới đáng mặt chánh dân, còn linh phụ-nhơn của ngài tánh tình thuần hậu, ngôn ngữ ôn hòa, biết thương kẻ hèn, biết mến người sang. Bởi vậy trong quận, 3 tòng, 26 thôn, người người đều nguồn mộ ơn đức của ngài, nên ai ai cũng ước trông quan trên để cho ngài trên nhậm quận này cho được lâu dài, bá tánh mới là hữu hạnh. Thiệt ngài là tâm quân thể bản, di dũt trị dân, trên quan yêu dưới dân mến.

Quan phủ Đoàn-dại-nhơn lại có lòng có cặp đến tôi nên cảm tôi ở chơi mắng cuộc 2 ngày 2 đêm thì tôi rõ hết trong cuộc vinh-thắng này, cho nên tôi phải tỏ ít lời thô-kịch cho chư tôn nhân lẫm.

Vậy tôi thay mặt cho mấy thôn trong quận Kế-sách, mà chúc cho ngài cùng qui quyền ngài, phước lộc miên trường,

chỉ nhựt cao thăng, đường công danh cho tốt bực.

Nhơn-mỹ, le 19 Aout 1919
ĐẠI-HƯƠNG-GIA NGUYỄN-LONG-THÀNH
(Sóc trang)

Việt-Nam tân-bộ luận

(Tiếp theo)

2o Là bấy lâu nay đã có nhiều đấng nhựt-thành muốn nói giầy đoàn-thể, cho cả quốc dân đứng cùng nhau liên lạc mà

nuơng nhau bước lên nên tân-hóa, mà nhơn-tâm vẫn cũng còn nghi-kỵ nhau hoài, nếu muốn khởi-doan làm việc to tát (như muốn dựng cuộc công-nghệ, mở hàng thương-mại), thì kêu nhau hùn-hiệp rất khó, có khi hiệp khó rồi là nhau rất dễ. Ngày nay chúng ta muốn kéo lại chút-ít lợi-quyền thì chẳng chỉ hay hơn là vĩnh chữ "Đoàn-thể" có đoàn-thể thì mới có thể hùn-hiệp chung cùng nhau dựng.

3o Lâu nay quốc-dân ta xem đấng sĩ-hoạn là cao sang, coi nghiệp-nghề là đê-tiền, nên cứ chằm-chằm bước đến đó hoài; dẫu nhà kia có con mới cấp sách vô trường, chưa thuộc chữ A. B. mà cha mẹ đã có hi-vọng cho con có ngày hưởng miếng danh-chung nơi lang-miếu. Nếu chúng ta muốn dựng bước ngay đến nên tân-hóa thì phải phải lột bớt cái sĩ-hoạn niệm đầu, thì tương-lai ác sẽ dựng nhiều đấng may mắn!

4o Còn trong trường thương-mại kỹ-nghệ thì quốc-dân ta tua đẽ ý vào đó. Hiện nay ta sáng có Trường-dạy-dại-học hiệu rồi thì khi quốc-dân ta vào đó khá gần sức học lấy nghiệp-nghề và thương-mại cho chuyên-môn và khi tốt nghiệp rồi trở về bản-xứ thiết-lập cuộc thương-trường-công-nghệ, trước là dạy lại cái nguồn-lợi đi mất, sau là dùng đó thể-sáng bản-xứ chế-tạo ra các mầu cần-nhứt mà trong xứ hàng năm đã đẽ bao triệu ra mà mua dũng của Ngoại-quốc và dân nghèo bản xứ sẽ dựng nưong đó mà độ-nhựt thì cuộc sanh-nhai của quốc-dân ta cũng sẽ dựng đũng-đi một ít.

5o Trót bấy lâu, quốc-dân ta tuy gọi ơn Đại-pháp-giáo-hóa, nhưng Âu-hóa thì ta chưa được thâm-thứ cho lắm mà cái cụ-hóa của tổ-tiên ta lại lần lần thiên biến đi. Cho dãn trong lối quốc-văn phần nhiều đẽ lần-lộn khôi-nại, cùng là chuyện phong hoa tuyết nguyệt (風花雪月) ít khi gặp 4 bài văn cho nghiêm-chánh. Cho nên phong hóa này một sự suy-đi, phường trang-hoa ngày thời lũng-lẫy. Thấy đó có buồn cho chăng? Có tiết cho chăng? ? ?

Thương ôi! Muốn cho khỏi phải suy-đổi cái nền phong-hóa cụ của tổ tiên

ta hoặc phải triêm nhiệm theo Âu-hóa của thầy Đại-pháp. Thì ta khá nong-má theo lối này, hoặc chính gia theo mới cũ. Chớ có lũng đũng nửa chừng, không mới không cũ mà sự bại phong-hóa nhà ta đi!

Galbé, Cao-hải-Đê

Minh tạ lương y

Vạn-giá, le 1er Aout 1919
Monsieur Nhự-thiên-Đường
à Cholon

Kính đời hàng vô thãm ông được An-ninh, cũng chư qui huynh trong tiệm đều được An-hảo.

Sau đây tôi rất cảm ơn ông và Jong lo lần mà gửi mấy lần thuốc cho tôi đều được tĩ tế cả, xin đời ơn ông; trá Môn-Tiền của ông thật rất hay vô cùng. Mon beau-père mới uống có mấy hộp rầy đã dãm bớt A-phiên chắc có lẽ sẽ bỏ dứt chẳng sai. — Ông gia tôi bỏ dũc thuốc thì sẽ vô Saigon ghé lại tiệm ông mà thăm và tạ ơn luôn thể, và thãm mấy qui huynh trong tiệm.

Của sự tôi lĩnh thuốc về bán huế hồng 25%, tôi cũng bằng lòng mà xin ông gửi thuốc như sau này.

- 1 Hộp kiem sắc hồ huơn.
- 4 Hộp Mộng tiên trà
- 3 Hộp hãm Cam tích
- 3 Hộp Phụ khoa kim phụng huơn
- 2 ve dũu Nhự-thiên

Nay kính.
Đỗ-thúc-Hàn propriétaire
à Vạn-giá, Ninh-hòa

Nam-Việt Lược-sử

Có đính thêm bản kế các đời vua Annam đời với các đời vua Tàu và Langsa.

Histoire sommaire de l'Annam
avec un tableau synchrone des Souverains d'Annam et de la France

NGUYỄN-VĂN-MAI
Instituteur principal Professeur
d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubat

Chưa có ai dõn bản sử Annam đũng đũ như bản sử này, khởi từ đời Sơ-Nguyễn, Hồng-Bàng trị vì cho đến vua Đồng-

Khánh, Thành-Thái, nhà nước Pháp-quốc binh phục Bắc-kỳ, lập Đông-Dương nhứt thõng.

Bài dũt văn tắt; mấy đời vua nối tiếp nhau, đẽ nhớ, đẽ hiểu. Trĩam dũng mà học thì y theo chương trình mới; kẻ chưa thuộc sử đọc qua đũy vô sự tích nước minh.

Sau bản sử có đính thêm bản kế tên các Công-thần Annam và tên các Công-thần Langsa.

Tên các Công-thần Langsa nhà nước là y mà dũt cho các đường sá châu thành Saigon và Cholon, xưa nay ít người biết nguyên tích những tên ấy.

Có cái Tableau Synchrone thì thãm luận đũng sử Tàu và sử Langsa.

Mỗi người nên mua một bản mà xem, trước là biết cội rễ quê hương mình, sau nữa như có quên sử tích nào đẽ đời nào, dũy tableau ấy mà dò thì mới khỏi sai lầm.

Giá mỗi cuốn 0\$75.
Đẽ bán tại nhà in J. VIET, n. 59, Rue d'Ormay Saigon, và mấy nhà bán sách Lược-tĩnh. ¶

TIỂU THUYẾT

Truyện-giá: HỒ-BIỂU-CHÁNH

AI LÀM ĐUỒNG

(Tiếp theo)

—Thưa có nói — xin lỗi thầy — thầy phải tên Lý-trường-Khanh hay không?

—Phải, khi anh ở nhà thì dũu vào trường Mytho, tôi còn ở học tại Vĩnh-lõng. Chẳng tôi được vô trường Mytho thì anh đã thôi học, bởi vậy mấy năm nay anh em không gặp nhau nữa. Chẳng biết hỏi đó đến bây giờ anh ở nhà làm ăn có khá cũng chăng?

Bạch-Tuyết nói chống mình nghèo lẫm vì thời vận vì dạt. Nay chẳng minh làm tăng khạo mướn cho chệt đi qua An-dộ-Dương chỉ vớt ngọc điệp đẽ vốn tiền lại Saigon nên mình tính đi Sai-

gon mua bảo làm ăn. Bạch-Tuyết dũu không nói mình là con quan Phu Gamau.

Thầy Lý-trường-Khanh nói mình học một tí dũu, kể mắng rằng ông gia. Bây giờ bà già ở nhà lại có bịnh ho lao, nấp anh ở qua Căn-thờ trước trước thầy trước của mẹ sau đời bạc luôn thể. Bạc đời thì được một ngàn còn thầy thãm đi khỏi rước không có, lấy làm bối rối hết sức. Tôi lại thu tới Vĩnh-long, Lý-trường-Khanh mới Bạch-Tuyết ghé nhà chơi. Bạch-Tuyết muốn ghé đó dũng sáng ngày đầu đi Vũng-Liêm thãm mộ cha mẹ chồng song nghĩ ở Vĩnh-long không quen với ai, và mình là phận gái nếu đi với Trường-Khanh mà về nhà anh thì khó coi lắm nên chệt ta không ghé.

Khi tới Mytho Bạch-Tuyết muốn kim

chỗ ở nưong như dũng may thuê và mướn mà độ nhựt, mà nghĩ miết Baclieu Camau thiên hạ hay đi Mytho lung lẫm, An-dộ-Dương chỉ vớt ngọc điệp đẽ vốn tiền lại Saigon nên mình tính đi Sai-

gon mua bảo làm ăn. Bạch-Tuyết dũu không nói mình là con quan Phu Gamau. Khi tới Saigon, Bạch-Tuyết không giãm lên phía Cầu-Kiến mà ở, một là sợ ông ngoại biết chệt theo kim, hai là sợ ông Nhiều-Tâm viết thư cho ông ngoại hay; bởi vậy mới lẫm vô phía Chợ-Bưởi toan kim nhà hồi ở dũu. Bạch-Tuyết dũng xách gói đi thõ thãm ngoài đường may gặp mới bà già bán cháo dũu ngồi nghỉ mất dũu gốc cây bần. Bạch-Tuyết men lại giữa mua cháo dũng hồi thãm làm quen. Bà già ấy nói nhà ở trong đường hẻm Mắc-Mầu (Mac-Mahon) Bạch-Tuyết hỏi đến chúng con thì bĩ mới ở một mình không có chồng con chi hết. Bạch-Tuyết ghé nói mướn thãm bản nhà nĩ với bà già xin ở dũu chệt tiền phố cho bà. Bà già ấy nghĩ nhà mình cũng rộng hơn bản hàng lũng cho và dẽ Bạch-Tuyết về nhà.

Bạch-Tuyết vô tới nhà thầy đẽ dũt không có chi hết, nên ngồi nghĩ chừng một hồi, rồi cạy bà già ra cho mượn dũng chiếu đem về dũn chệt an

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bậc nhất trong cõi Đông-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gửi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cán, thầy thầy đều rõ chánh công nghệ, máu không rung hình chổi tối tươi xem tới mắng mà không mỗi mắt Xin quý khách thừa khi hóng mắt đến xem chơi tiên khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp da quý ông, Sự miễn nhiệm xưa nay chưa từng thấy. Nội tuần này sắp tới có hát 4 thứ tuồng mới là LE COMTE DE MONTE CRISTO có nói nhiều lớp hay lắm.

neh. Bà già này không ai biết là tên gì, nói xóm ai nấy đến kén bà là bà sáu bán cháo đầu mà thôi. Hễ khuya bà thức giấy sớm nấu cháo rồi sáng ra gánh đi các nẻo đường mà bán: mỗi ngày lời được hơn năm các bà ăn xai chừng vài các còn hào nhiều thì để dành trong túi. Bà cũng là trung hậu nôm đợc, ngày bà có một lát là hay lao mền đó mà thôi.

Từ khi có Bach-Tuyết ở chung thì bà đi ra khỏi nhà cửa nữa. Hễ bà đi bán cháo thì có Bach-Tuyết ở nhà coi nhà khi bà về Bach-Tuyết mượn bà đi mua thịt cá ăn cơm, bởi vậy Bach-Tuyết khỏi đi chợ nhí hết. May cũng nhờ bà sáu có tính lẻo mền hễ đi đến đâu thì bà đón Bach-Tuyết mang khéo; hỏi vậy cho nên Bach-Tuyết ở đó được mười ngày thì liền bà đem quần áo tôi mượn may không hết.

17. — LƯƠNG MỸ TƯƠNG PHÙNG
Nói về Bach-Tuyết ở đầu đã được vài tháng, may mượn tiền xài không hết.

TIỆM ANNAM TRƯ ĐỒ

của

M. Nguyễn-văn-Thượng

14, Rue Colombert — Saigon

Có bán các thứ đường.

Café.

Và đủ thứ thuốc vắn rồi và chưa vắn, cũng có bán thuốc Gô-vấp.

BÁN GIÁ RẺ HƠN HẾT

NGUYEN-VAN-THUONG

Cần khởi.

Chiều bữa kia Bach-Tuyết muốn mua một cái khăn vắn lau mặt và ít thuốc vắn may áo cộc bán trong nhà, bèn cầm giấy sớm nấu cháo rồi sáng ra gánh đi các nẻo đường mà bán: mỗi ngày lời được hơn năm các bà ăn xai chừng vài các còn hào nhiều thì để dành trong túi. Bà cũng là trung hậu nôm đợc, ngày bà có một lát là hay lao mền đó mà thôi.

Từ khi có Bach-Tuyết ở chung thì bà đi ra khỏi nhà cửa nữa. Hễ bà đi bán cháo thì có Bach-Tuyết ở nhà coi nhà khi bà về Bach-Tuyết mượn bà đi mua thịt cá ăn cơm, bởi vậy Bach-Tuyết khỏi đi chợ nhí hết. May cũng nhờ bà sáu có tính lẻo mền hễ đi đến đâu thì bà đón Bach-Tuyết mang khéo; hỏi vậy cho nên Bach-Tuyết ở đó được mười ngày thì liền bà đem quần áo tôi mượn may không hết.

« Tôi có biết đường nào đâu mà nói. »
Bach-Tuyết nghe nói như vậy, bết là người học tinh mới đến Saigon, nên muốn lại làm ơn chỉ về cách hỏi thăm giùm.
Bach-Tuyết vừa trở lại, bỗng nghe tên xe kéo khác nói: « Tôi biết mà lên xe tôi kéo tới nhà cho. » Có nó tưởng thiết sửa soạn mền leo lên xe, may Bach-Tuyết lại kịp can rằng: « Nó nói hay có tinh nó mà làm hay giờ. » Có nó nghe nói càng chưng hững lơ lẻo không nói tiếng chi được.

Bach-Tuyết hỏi cô: « Có ở đâu mà đi đây? »
— Tôi ở Vĩnh-Long, lên đây kim thắm chỉ từ Kiêu.
— Thuở nay có có lên trên này lần nào chưa?
— Chưa.

(sau sẽ tiếp)

TIỆM MAY CỦA Mme HUYNH-CÔNG-PHÚ

92, Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thật khéo. — Có bán hàng Tàu nhòm. — Tại Gò-vấp và Cao-linh thật tốt giá rẻ. Nhứt là: Nhung Hàng, Ren, Lược, Lông và các thứ hàng, mền, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất hoa-mỹ (mode très élégante).
Kính mời quý ông qui bà con rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ. Nay thỉnh.

TIỆM TÂN-HUẾ VINH-PHAT CỦA Mme NGUYỄN-HỮU-TÂN

134, 135 đường Colonel Bouteinnet Saigon. — Ngành may xe lửa Mytho. Có may áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ hàng Tàu, gạo Bả-riêu. Đồ gia dụng và tạp hóa đủ thứ.

NAM-ĐĂNG-HƯƠNG KHÁCH SANG

31, 26, 28 và 30, đường Amiral Courbet, Saigon. — Phòng vệ sạch sẽ, tiếp đãi tử tế. Có bán đủ các thứ hàng Tàu. May xiêm áo Annam, kiểu kim thời rất khéo mà mau lại chắc.

MAISON THAI-BINH. — Epicerie — Soierie

136, Rue du Colonel Bouteinnet Saigon. — Ngành may xe lửa Mytho Bán các thứ thuốc Tây. — Các thứ rượu Tây. — Ai chớ xe lửa nên tham vào mà giá khác.

TIỆM MAY VÀ HỐT TÓC, HIỆU NAM-CHÂU

104, Boulevard Bonnard Saigon.
Hốt tóc 15-lương lăm. May áo Annam và áo Tây, đủ kiểu, lại chắc, mà giá lại rẻ.

TIỆM TÂN-THÀNH

64, Rue d'Espérance Saigon.
Có bán đủ đồ tạp hóa, sửa bán ly chén. Đồ hộp, đồ giấm, đồ thêu, đồ bông thêu, rượu Tây đủ thứ. — Hàng Tàu, hàng Bắc, hàng Tây. May đủ đủ thứ. Các thứ hàng Annam và hàng Tây.

NHÀ IN J. VIET

59, Rue d'Orléans Saigon.
In đủ kiểu đủ cách. Đồng sách rất khéo và chắc. Có bán đủ thứ thư-tướng truyền sách: bao thư giấy, mực, vắn vắn. Bán đủ đủ đồ dùng cho học trò học.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tình những tuồng mới đã hay mà lại vui, thuở nay Nam-xê chưa hề có.

Liệt vì hãy đến xem chơi cho iêu khiển.

Xe hơi cho mượn

Kính cùng liệt vị đấng hay: nay tôi sắm một cỗ xe hơi OVERLAND 5 củ người để cho mượn nếu chư quý vị có cần dùng đi chơi, hay là có việc chi, xin hãy tưởng tình giúp nhau làm việc. Xe có để sẵn tại đường d'Adran số 400 Saigon, ngang trước Tòa Tân-Đào, bất luận là giờ nào, chư quý vị muốn dùng xin đến đó thì có sẵn.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LUYC-LONG TRU NGUYEN-LONG-THAO

Ở tại chợ Lái-thiền

Trại thợ mộc tôi sáng tạo do hơn 5 năm ở Paris, sau phổ công đứng xe học Saigon-Thudau. Tôi dùng công đồ bằng gỗ dai mặt gỗ liễn từ gỗ cho đến 2m30, bề ngang 0m90 cho đến 1m15, bằng gỗ chà kiểu từ liễn (long lãn, qui, hương), bằng gỗ chà ngang 7, 8 trụ cho đến 1m30, và bằng gỗ mặt đá, bằng tròn một cột, nhưng chạm tam lần từ 1m55, có thứ 5 góc chạm giấy là tây, bằng rượu (table épicerie), bằng khách (table de salon), bằng ghế (bureau) bằng sửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, từ đó trong, từ đó kiểu từ thứ của biển liễn thanh thờ kiến về sơn thếp chữ có chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt taiti dòn, mặt đầu, và có đủ thứ đồ tiện, những là chạng đèn, đài, hộp, khay, ghế văng một, văng hai, văng ba, văng tư, hết thấy đều làm bằng cây danh mộc, ch theo sẵn kim thời tron bên, chắc chắn và bền giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm sửa gỗ bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc trổ fan thì trổ đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa 300 nhân đư xin ghé lại tiệm tôi mền nua để làm ảnh hoặc là đặt mền chi chụng dọn trong nhà thì tôi sáng lòng mền mau làm cho vừa ý quý ông.

NGUYEN-LONG-THAO chủ

Nhà trường của bà Le Guidéc

Ở tại đường Amiral Page số 1 Ngang hông Nhà-Thờ Nhà-Nước SAIGON

Bà Le Guidéc kính rao cho trong Lục Châu hay, như vì nào có con nều muốn cho lên Saigon ăn học, thì bà rõ, sẵn lòng tiếp đãi, an nghỉ tại nhà trường của bà được hết.

Muốn học tại trường bà, thì bà sẽ lo dạy cho tới lớp thi bourse đặng về các trường Nhà-nước. Hoặc đi học các trường nào khác hay là trường của Nhà-nước rồi về nhà trường của bà ăn nghỉ cũng được. Bà sẽ săn sóc kềm thức con trẻ lo làm bài vở và học tập luôn. Chẳng hề để cho chúng nó ham chơi mà mất ngày giờ.

Bà tinh giá rẻ.

Thị-nợc hi u

TIỆM TRỒNG RỪNG RẤT KHÉO

Kính tôi cũng chờ quý vị... Nguyễn khi trước tôi... 85 Rue Catnat, 85 - Saigon.

Tiệm khác con đầu

Kính tôi cũng chờ... 85 Rue Catnat, 85 - Saigon.

PHNOM-PENH-BAZAR

TRƯỜNG-XUAN

BÁN SỈ

BÁN LẺ

Table listing items for sale with prices, including 'Cán viết dựng mực', 'Bàn trắng', 'Giấy viết thư', etc.

NAM-HỒNG-PHÁT KHIAH SANG

đường Boulevard Bonnard, số 108 ngang Gare xe lửa Saigon-Gotap tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy, đến essence và đến alcool.

Có cho mượn phòng rửa sách sẽ trông mát, giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niềm kỳ vọng gọi tôi chi đợ ý may.

HUYỀN-NHỰ-K.

25-26 Quai Piquet Phnom-Penh.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADECC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe này, xin gửi thư cho tôi.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẽ lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ.

TRƯƠNG-VĂN-HANH chủ nhân.

GRAVURE

sur MÉTAUX ET MARBRES

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khác đủ kiểu con đầu đồng và mũi thung.

Nay kính.

Tiệm khác con đầu

Kính kính quý-vị đừng rờ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường Bô Charner.

Bán sĩ và bán lễ đồ phụ tùng xe máy, essence, alcool à brûler và carbure.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho tôi.

Phạm-thú-KINH 64 Bô Charner - Saigon

LÒ RƯỢU ĐÔNG-DƯƠNG

LÒI RAO

Mọi nhà máy Langsa đặt rượu trong coi Đông-Dương kính rao cho bà anh hay rang: kể từ ngày 1er Juillet 1919.

Hàng đã lập tiệm nhánh trừ bán trong các quán lớn thuộc Nam-ky và Cao-man.

Muôn lời ưu chi, xin hãy donoi số 4 và số 4 đường Lareynière, Chợ-lớn. Hoặc nơi lò rượu Chợ-lớn, Bình-tây.

ĐÀU XỒ

Cửa nhà thuốc NHÌ-THIÊN-ĐƯƠNG 38, Rue de Canton - Cholon

Thứ nhất ở đây của bên-dương hết lòng nghiên cứu mà chế ra, rất ngon ngon trong sạch sẽ, những người nóng máy trong mùa, hoặc đau trái ọc dạ, hoặc uống của như: dầu, hơi miệng, ăn không được tiêu đường rất lợi hại hơn.

Con nit 2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh 6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.

Gia mỗi ve..... 0\$20

Thuốc bột để chữa răng

Cửa nhà thuốc NHÌ-THIÊN-ĐƯƠNG 38, Rue de Canton - Cholon

Phản người ở đời, răng là một vật rất quý rất cần dùng như nướu, nếu chẳng biết giữ gìn, tương thay có nhiều người chưa bao làm tuổi mà răng đã rụng hết, cho nên phải có tư phan để chữa răng là do rất cần kíp.

Mỗi hộp quả là... 0\$30

Advertisement for BÉNÉDICTINS DE SOULAC LAM RA. Includes text 'DENTIFRICES THUỐC BÁNH RANG' and an image of a medicine bottle.

LỜI RAO

Kính cáo cũng chờ quý ông và quý thầy đang hay. Tôi là Nguyễn-văn-Mít chủ tiệm bán nón tại đường d'Adran môn bãi số 110.